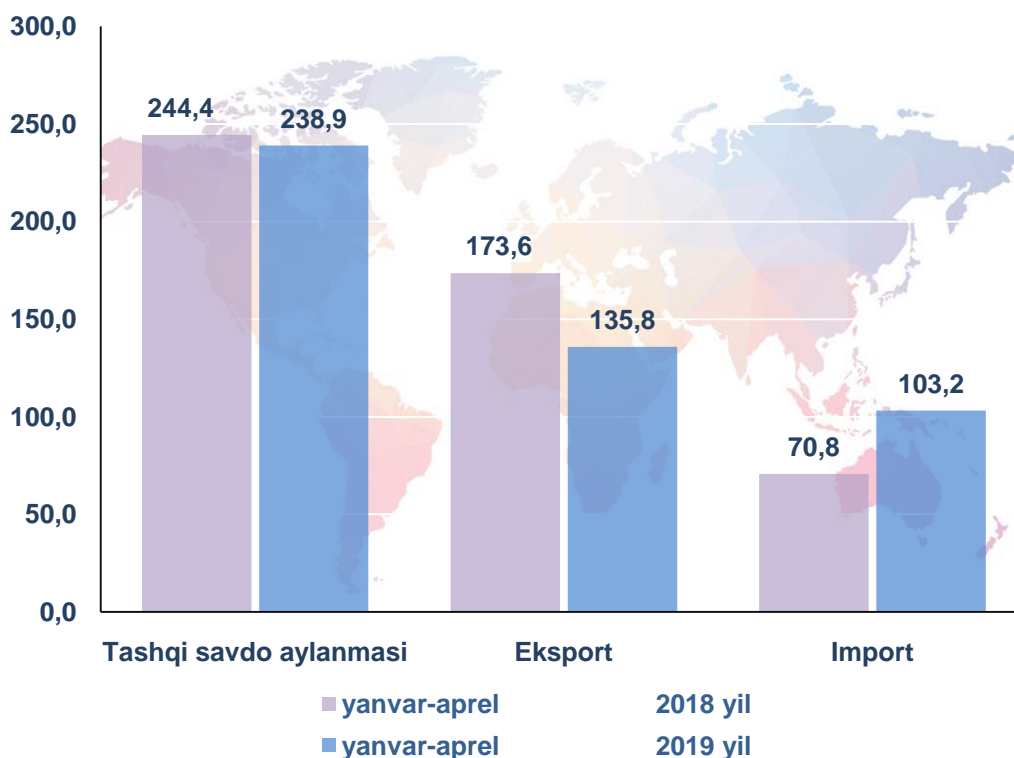

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019 yil yanvar-aprel)

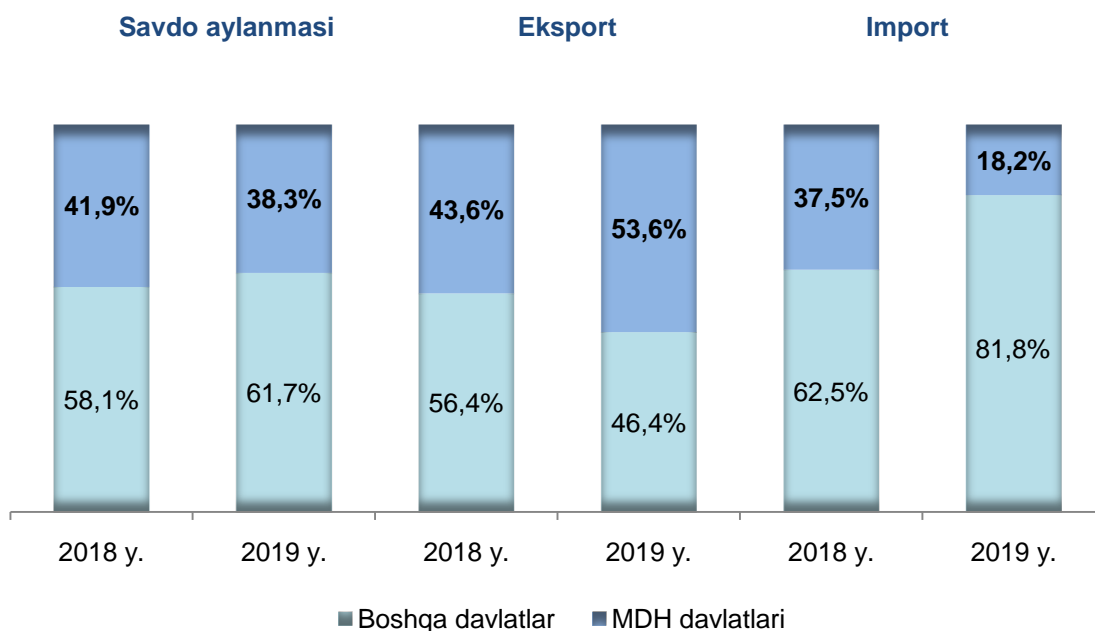
2019 yil yanvar-aprel oylari yakunlariga ko'ra, respublikada tashqi savdo aylanmasi 238,9 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2,2 %ga kamaydi. Shu jumladan, eksport hajmi 135,8 mln. AQSh dollarga va import hajmi 103,2 mln. AQSh dollariga yetdi. Tashqi savdo saldosini 32,6 mln. AQSh dollarini tashkil qildi.

Qoraqalpog'iston Respublikasining tashqi savdo aylanmasi
(mln. AQSh dollari)

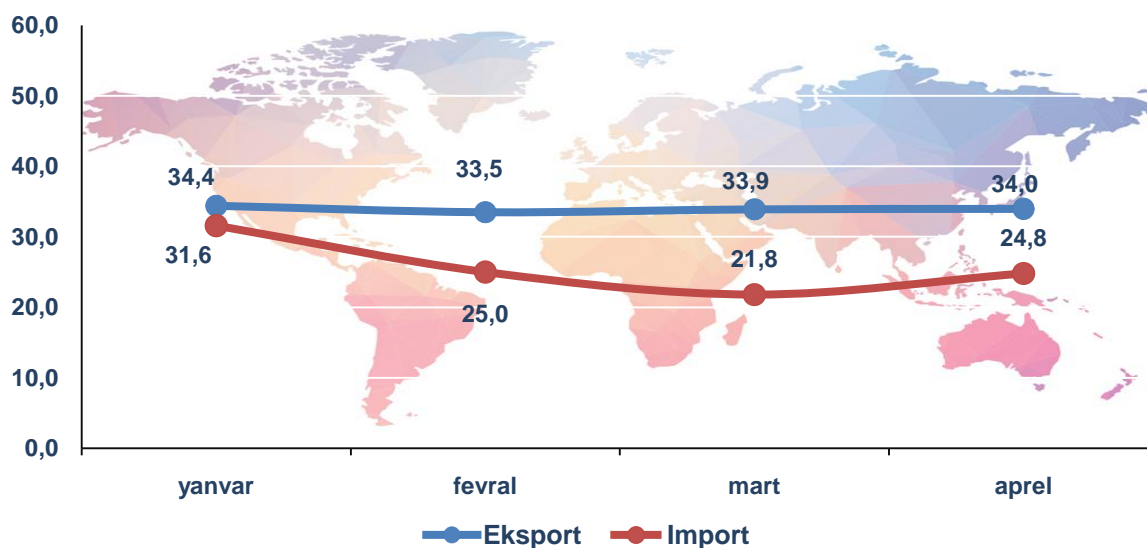
Joriy yilning yanvar-aprel oylarida, respublika tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 38,3 %ni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 89,5 %ni tashkil qilgan, boshqa davlatlarning ulushi esa 61,7 % bo'lib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 3,7 %ga oshgan. Shuningdek, eksport hajmida MDH davlatlari 53,6 %ni, boshqa davlatlar 46,4 %ni va import hajmida MDH davlatlari 18,2 %ni, boshqa davlatlar 81,8 %ni tashkil qildi.

2019 yil yanvar-aprel oylarida respublika tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa davlatlarning ulushi (umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019 yilning aprel oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar, mart oyiga nisbatan 0,1 mln. AQSh dollarga ko'proq eksport qilindi va 34,0 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Tovar va xizmatlar importi hajmi esa 24,8 mln. AQSh dollarini tashkil qilgan bo'lib, bu esa mart oyiga nisbatan 3,0 mln. AQSh dollariga ko'proqdir.

2019 yil yanvar-aprelda tovar va xizmatlarning oylik eksport-import ko'rsatkichlari dinamikasi (mln. AQSh dollari)

2019 yil yanvar-aprel oylarida respublika tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar ketma-ketligi quyidagicha ko`rinish olgan:

**Respublika tashqi savdo aylanmasida
yuqori ulushga ega davlatlar**

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'sish sur'ati, %
Rossiya	62,7	51,3	11,5	26,3	89,5
Xitoy	60,4	29,1	31,3	25,3	104,9
Turkiya	30,0	18,5	11,5	12,5	74,5
Qozog'iston	24,1	18,5	5,5	10,1	90,0
Koreya Respublikasi	16,8	4,0	12,8	7,0	2,8 b
Latviya	9,1	7,9	1,2	3,8	86,0
Buyuk Britaniya	7,2	0,0	7,2	3,0	6,2 b
Vietnam	3,5	0,0	3,5	1,5	179,2
Eron	2,7	0,0	2,7	1,1	7,1 b
Litva	2,2	0,0	2,2	0,9	7,3 b
Germaniya	1,9	0,1	1,8	0,8	2,9 b
Hindiston	1,8	0,0	1,8	0,7	19,7 b
Turkmaniston	1,6	0,2	1,4	0,7	4,2 b

Respublikamizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019 yil yanvar-aprel oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 38,3 %ni tashkil etdi hamda tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 89,5 %ni tashkil etdi. Boshqa xorijiy davlatlarning respublika tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2018 yilning yanvar-aprel oylarida 58,1 %ni tashkil qilgan bo'lsa, joriy yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 61,7 %ga etdi.

Qoraqalpog'iston Respublikasining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	2017 yil yanvar-aprel	2018 yil yanvar-aprel	2019 yil yanvar-aprel
Rossiya	37,5	70,1	62,7
eksport	25,1	51,0	51,3
import	12,4	19,1	11,5
saldo	12,7	31,8	39,8
Xitoy	57,7	57,6	60,4
eksport	51,3	43,6	29,1
import	6,3	13,9	31,3
saldo	45,0	29,7	-2,2
Turkiya	46,0	40,2	30,0
eksport	42,2	37,8	18,5
import	3,8	2,4	11,5
saldo	38,4	35,5	7,0
Qozog'iston	13,1	26,7	24,1
eksport	12,9	21,5	18,5
import	0,2	5,2	5,5
saldo	12,7	16,3	13,0
Koreya Respublikasi	9,5	6,1	16,8
eksport	0,2	0,3	4,0
import	9,4	5,8	12,8
saldo	-9,2	-5,5	-8,7
Latviya	15,5	10,6	9,1
eksport	15,3	10,5	7,9
import	0,2	0,1	1,2
saldo	15,1	10,4	6,7
Buyuk Britaniya	0,3	1,2	7,2

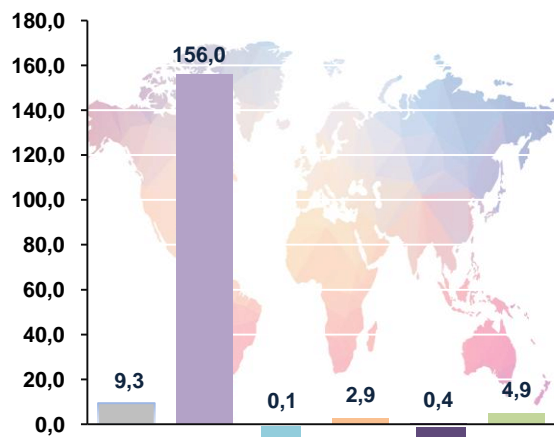
Davlat nomi	2017 yil yanvar-aprel	2018 yil yanvar-aprel	2019 yil yanvar-aprel
eksport	0,0	0,0	0,0
import	0,3	1,2	7,2
saldo	-0,3	-1,2	-7,2
Vietnam	0,0	1,9	3,5
eksport	0,0	0,8	0,0
import	0,0	1,2	3,5
saldo	0,0	-0,4	-3,5
Eron	0,9	0,4	2,7
eksport	0,9	0,0	0,0
import	0,0	0,4	2,7
saldo	0,9	-0,4	-2,7
Litva	0,3	0,3	2,2
eksport	0,0	0,0	0,0
import	0,3	0,3	2,2
saldo	-0,3	-0,3	-2,2
Germaniya	1,0	0,7	1,9
eksport	0,1	0,0	0,1
import	0,9	0,6	1,8
saldo	-0,8	-0,6	-1,7
Hindiston	0,1	0,1	1,8
eksport	0,1	0,0	0,0
import	0,0	0,1	1,8
saldo	0,1	0,0	-1,8
Turkmaniston	0,1	0,4	1,6
eksport	0,1	0,1	0,2
import	0,0	0,3	1,4
saldo	0,1	-0,2	-1,2

EKSPORT

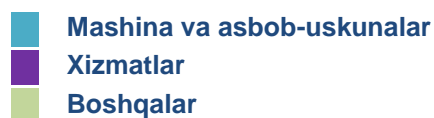
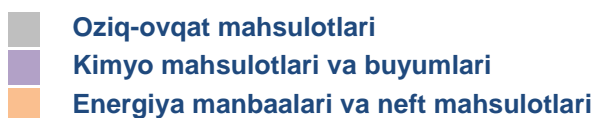
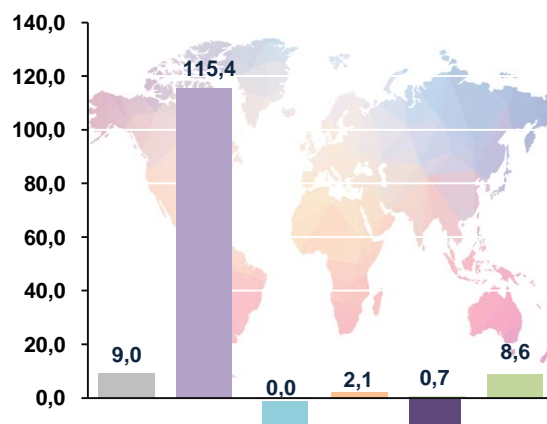
2019 yil yanvar-aprel oylarida eksport hajmi 135,8 mln. AQSh dollariga teng bo'ldi. Eksport tarkibida tovarlar 99,5 % ulushga ega, bular asosan kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (85,0 %), oziq-ovqat mahsulotlari (6,6 %) guruhlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (mln.AQSh dollari)

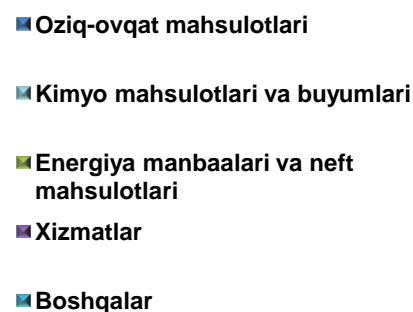
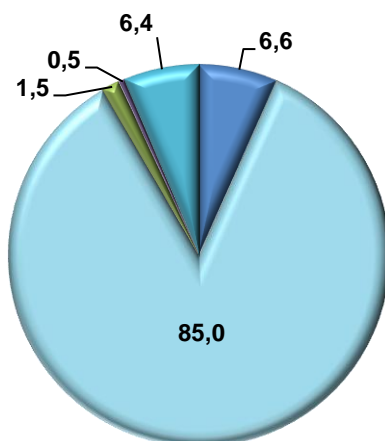
2018 yil
yanvar-aprel

2019 yil
yanvar-aprel

Tovar va xizmatlar eksporti ulushi, (%)

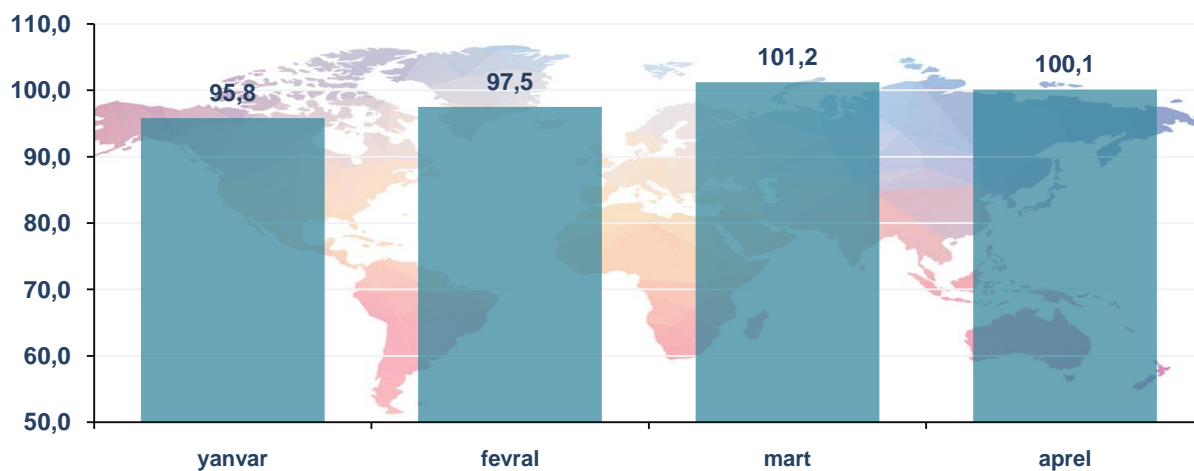

Eksport tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	135,8	78,2	100,0	72,8	96,1	100,0	63,0	64,3	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	9,0	96,8	6,6	3,1	109,6	4,2	5,9	91,2	9,4
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	115,4	74,0	85,0	67,2	94,8	92,4	48,1	56,6	76,4
Energiya manbaalari va neft mahsulotlari	2,1	71,9	1,5	0,8	2,8 b	1,1	1,2	48,0	2,0
Mashina va asbob-uskunalar	0,0	25,4	0,0	0,0	13,9	0,0	0,0	2,2 b	0,0
Xizmatlar	0,7	151,2	0,5	0,5	150,4	0,7	0,1	154,4	0,2
Boshqalar	8,6	177,2	6,4	1,1	92,2	1,5	7,5	2,0 b	12,0

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning oylar kesimidagi o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, joriy yilning yanvar-aprel oylari davomida eng yuqori o'sish sur'ati mart oyida kuzatilgan.

Tovar va xizmatlar eksportining o'sish sur'atlari (o'tgan oyga nisbatan,%)

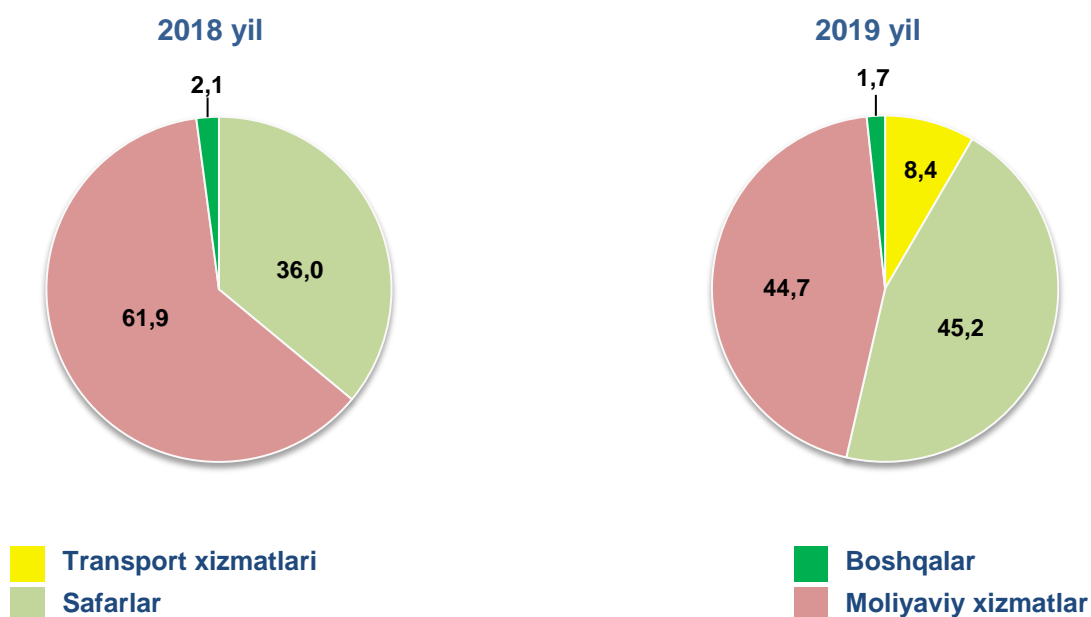

Shuningdek, tovar va xizmatlar eksporti o'sish sur'atlarining tahliliga asosan, 2019 yilning aprel oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar mart oyiga nisbatan 0,9 %ga kamaygan.

Xizmatlar eksporti hajmi 0,7 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,5 %ini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 51,2 %ga o'sganligi kuzatildi.

Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi safarlar (45,2 %), moliyaviy xizmatlar (44,7 %) va transport xizmatlari (8,4 %) hissasiga to'g'ri keladi.

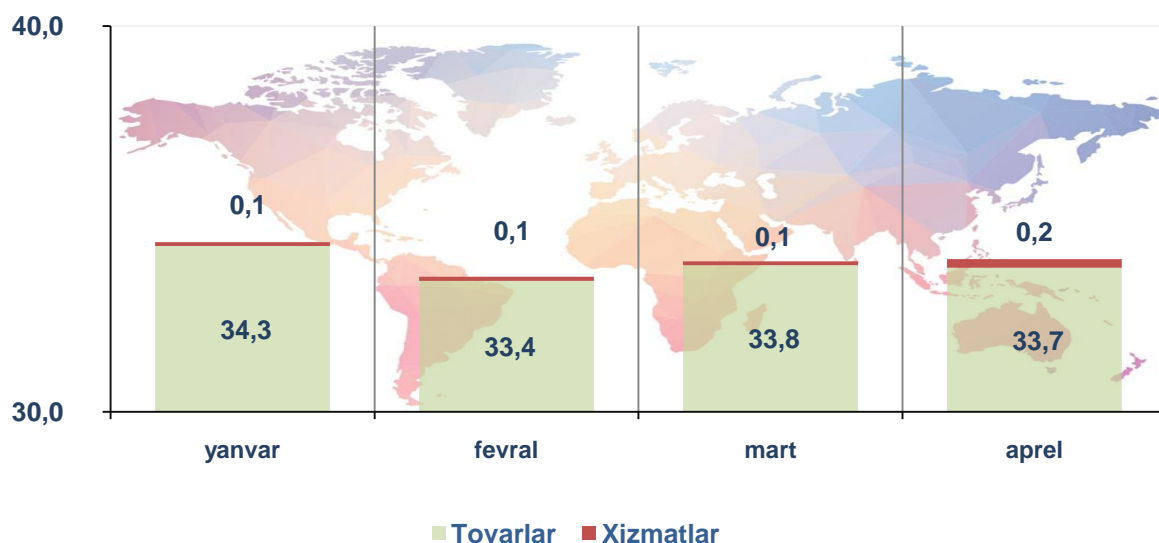
Xizmatlar eksporti tarkibi, (%)

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko'ra, 2019 yilning aprel oyi mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, mart oyiga nisbatan 0,1 mln. AQSh dollariga kam eksport qilindi va 34,0 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 0,2 mln. AQSh dollarga etgan.

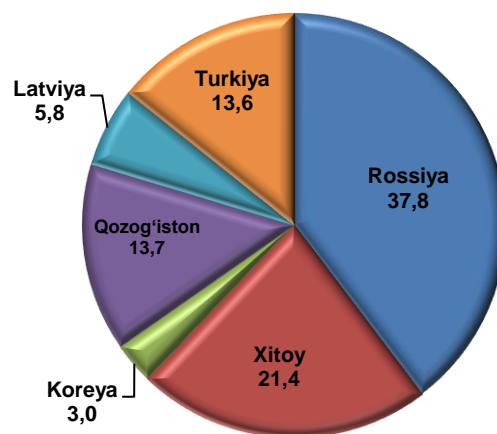
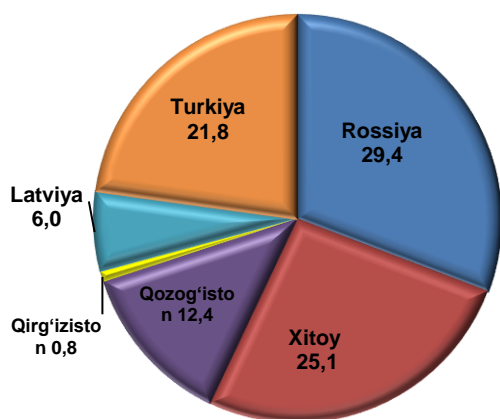
2019 yil yanvar-aprelda tovarlar va xizmatlar eksporti dinamikasi (oylar kesimida, mln. AQSh dollari)

Respublika eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi (yanvar-aprel)

2018 YIL

2019 YIL

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Rossiya Federatsiyasi, Xitoy va Turkiya hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 72,8 % ini tashkil qiladi. Rossiya Federatsiyasi, Xitoy va Turkiyaga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlardan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

Qoraqalpog'iston Respublikasining asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirgan eksport hajmi

Davlat nomi	Mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'rni	
	2018 yanvar- aprel	2019 yanvar- aprel	2018 yanvar- aprel	2019 yanvar- aprel	2018 yanvar- aprel	2019 yanvar- aprel
Rossiya	51,0	51,3	29,4	37,8	1	1
Xitoy	43,6	29,1	25,1	21,4	2	2
Qozog'iston	21,5	18,5	12,4	13,7	4	3
Turkiya	37,8	18,5	21,8	13,6	3	4
Latviya	10,5	7,9	6,0	5,8	5	5
Koreya Respublikasi	0,3	4,0	0,2	3,0	11	6
Qirg'iziston	1,3	1,1	0,8	0,8	6	7
Tojikiston	0,7	0,9	0,4	0,7	10	8
Iroq	0,8	0,9	0,5	0,7	9	9
Estoniya	1,0	0,9	0,6	0,6	7	10
Ukraina	0,9	0,7	0,5	0,5	8	11

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2019 yilning yanvar-aprel oylarida jami 8 740,6 tonna meva-sabzavot mahsulotlari 3 392,2 ming AQSh dollariga eksport qilindi (o'sish sur'ati – 110,3 %). Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 2019 yilning yanvar-aprel oylarida 7 832,4 tonna sabzavotlar 2 606,0 ming AQSh dollariga eksport qilingan.

Shuningdek, 507,4 tonna meva va rezavorlar 444,6 ming AQSh dollariga eksport qilingan bo'lib, eksport hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 136,0 tonnaga ko'paygan.

Meva-sabzavot mahsulotlarining tarkibi

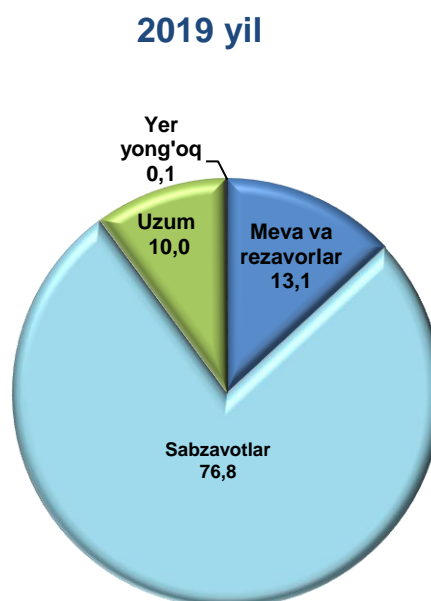
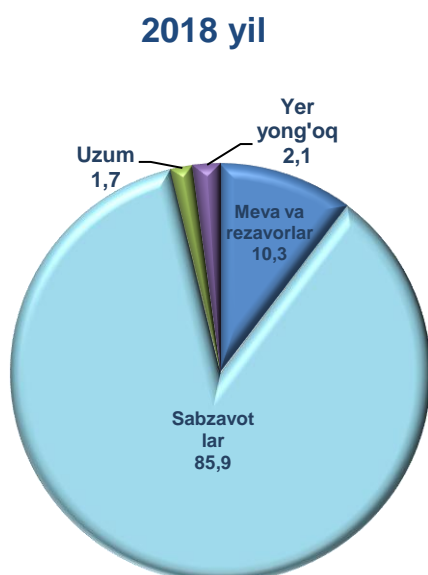

Shuni aytib o'tish joizki, mamlakatimizda eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilish hajmi oshib bormoqda. Jumladan, 2019 yilning yanvar-aprel oylarida uzum va qovun-tarvuz eksport hajmi 338,9 ming AQSh dollariga yetdi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 6,5 barobarga o'sgan).

Respublikamizda yetishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport geografiyasi

Davlat nomi	2018 yil yanvar-aprel			2019 yil yanvar-aprel		
	tonna	ming AQSh doll.	ulushi, %	tonna	ming AQSh doll.	ulushi, %
Qozog'iston	15 434,6	2 596,6	84,5	5 633,4	2 392,1	70,5
Rossiya	215,5	121,9	4,0	1 988,5	453,6	13,4
Bolgariya	-	-	-	66,7	310,6	9,2
Ukraina	-	-	-	21,5	101,1	3,0
Turkiya	-	-	-	502,6	66,0	1,9
Ruminiya	-	-	-	252,0	36,3	1,1
Turkmaniston	-	-	-	275,9	32,5	1,0

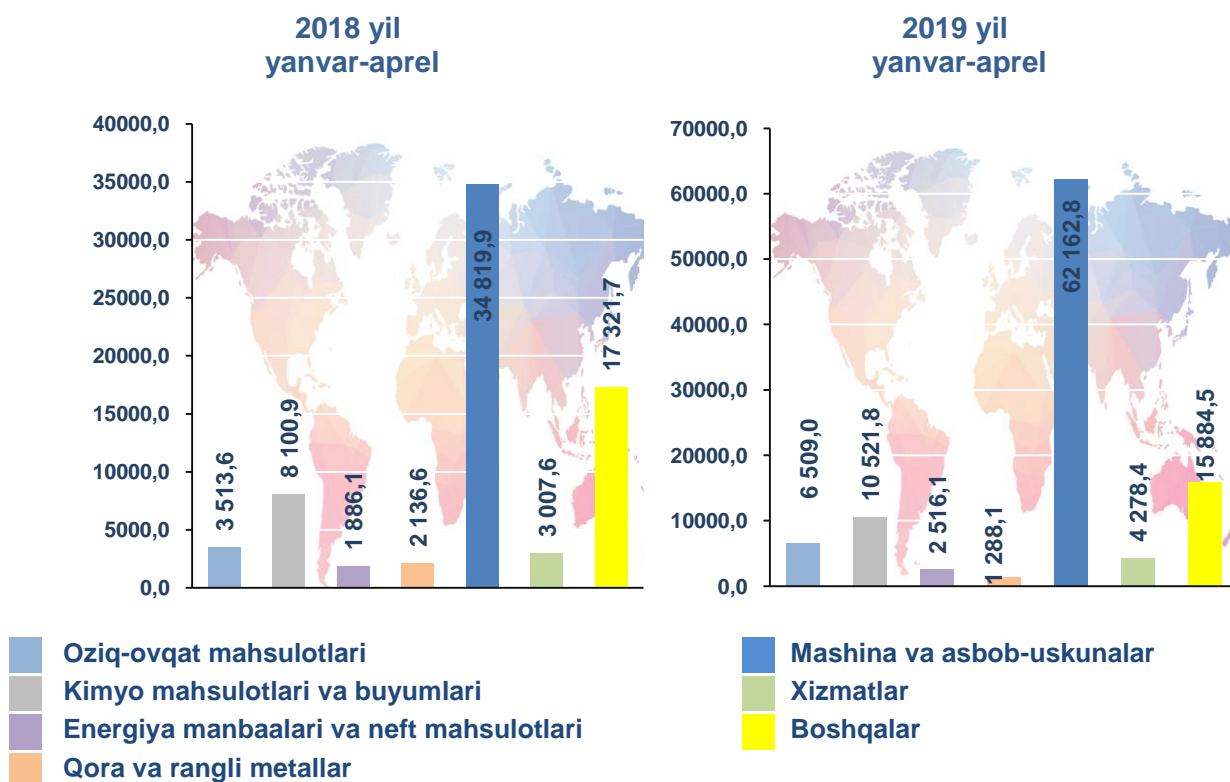
2019 yil yanvar-aprelida meva va sabzavot mahsulotlarining tarkibi (umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

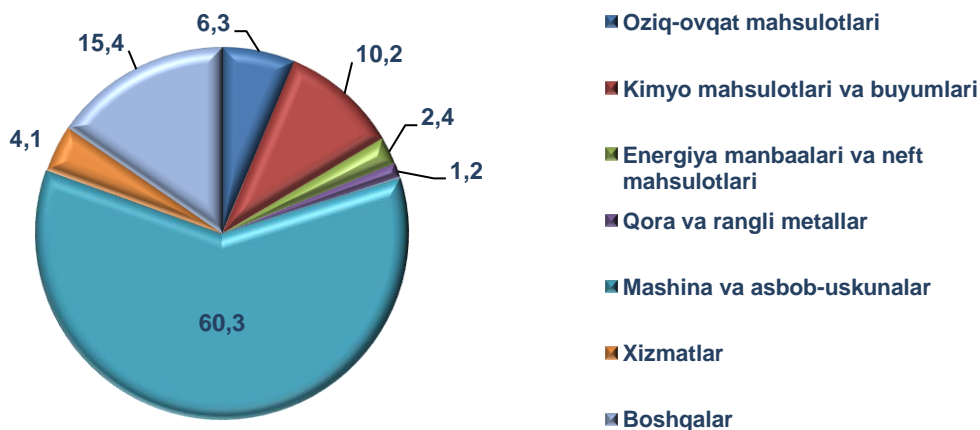
IMPORT

Joriy yilning yanvar-aprel oylarida import hajmi 103,2 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 45,7 %ga o'sdi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (60,3 %), kimyo mahsulotlari va buyumlari (10,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari (6,3 %) va xizmatlar (4,1 %) guruhlari hisobiga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi (ming AQSh dollari)

Tovar va xizmatlar importi ulushi, (%)

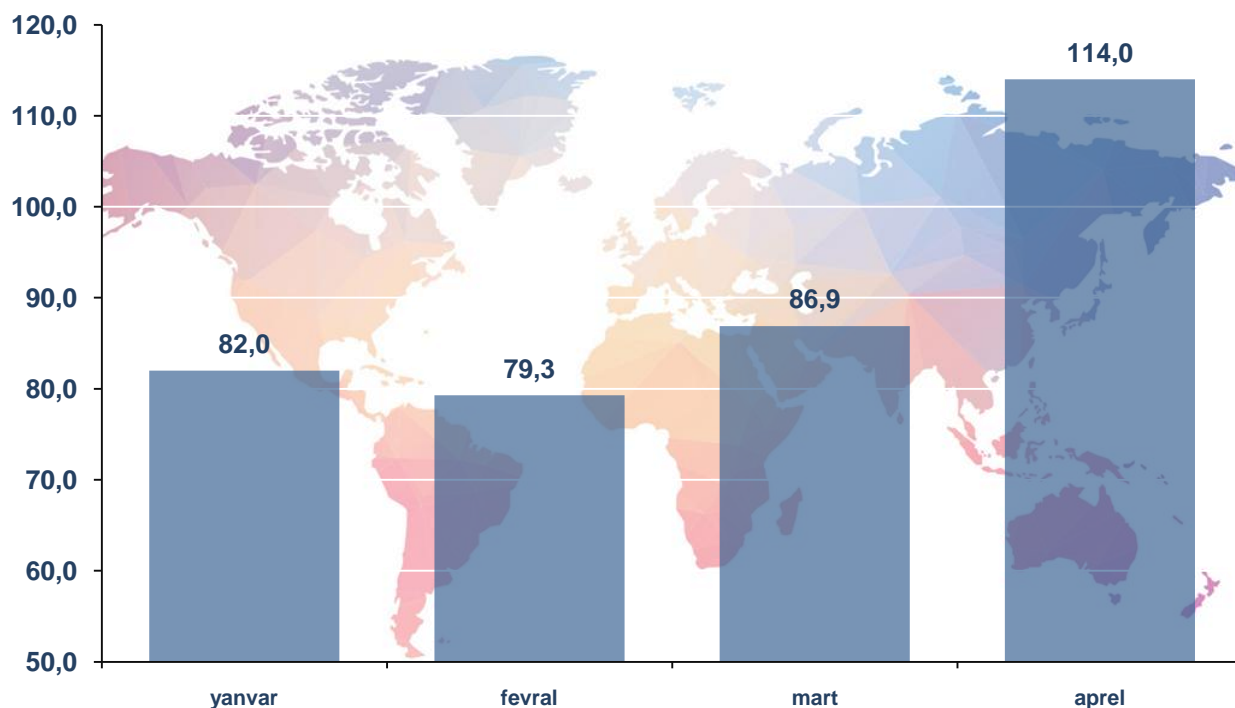

Import tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	103,2	145,7	100,0	18,7	70,5	100,0	84,4	191,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	6,5	185,3	6,3	6,3	181,1	33,5	0,2	5,0 b	0,3
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	10,5	129,9	10,2	1,2	57,1	6,2	9,4	154,1	11,1
Energiya manbaalari va neft mahsulotlari	2,5	133,4	2,4	0,3	27,9	1,6	2,2	2,7 b	2,6
Qora va rangli metallar	1,3	60,3	1,2	0,2	16,2	1,3	1,0	173,5	1,2
Mashina va asbob-uskunalar	62,2	178,5	60,3	2,9	133,2	15,5	59,3	181,6	70,2
Xizmatlar	4,3	142,3	4,1	0,6	37,8	3,5	3,6	2,8 b	4,3
Boshqalar	15,9	91,7	15,4	7,2	49,4	38,5	8,7	3,2 b	10,3

Import qilingan tovar va xizmatlarning oylar kesimidagi o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, joriy yilning yanvar-aprel oylari davomida eng yuqori o'sish sur'atlari aprel oyida kuzatilgan.

Tovarlar va xizmatlar importining o'sish sur'atlari dinamikasi (o'tgan oyga nisbatan, %)

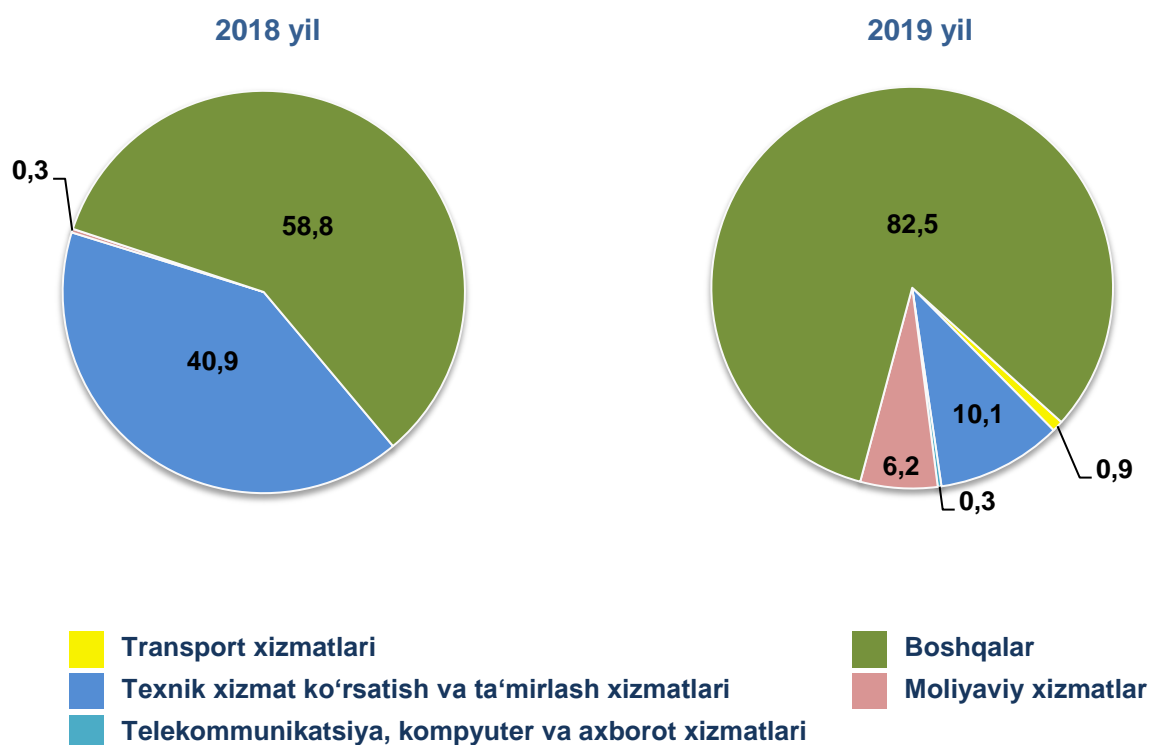
Shuningdek, tovar va xizmatlar importi o'sish sur'atlarining tahliliga asosan, 2019 yilning aprel oyida import qilingan tovar va xizmatlar mart oyiga nisbatan 27,1 %ga oshgan.

Qoraqalpog'iston Respublikasiga asosiy hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi

Davlat nomi	Mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'rne	
	2018 y. yanvar-aprel	2019 y. yanvar-aprel	2018 y. yanvar-aprel	2019 y. yanvar-aprel	2018 y. yanvar-aprel	2019 y. yanvar-aprel
Xitoy	13,9	31,3	19,7	30,4	2	1
Koreya Respublikasi	5,8	12,8	8,2	12,4	3	2
Turkiya	2,4	11,5	3,3	11,1	5	3
Rossiya	19,1	11,5	27,0	11,1	1	4
Buyuk Britaniya	1,2	7,2	1,6	6,9	7	5
Qozog'iston	5,2	5,5	7,4	5,4	4	6

Vietnam	1,2	3,5	1,7	3,4	6	7
Eron	0,4	2,7	0,5	2,6	9	8
Litva	0,3	2,2	0,4	2,1	10	9
Germaniya	0,6	1,8	0,9	1,8	8	10
Hindiston	0,1	1,8	0,1	1,7	12	11
Polsha	0,2	1,6	0,3	1,5	11	12

Xizmatlar importi tarkibi, (%)

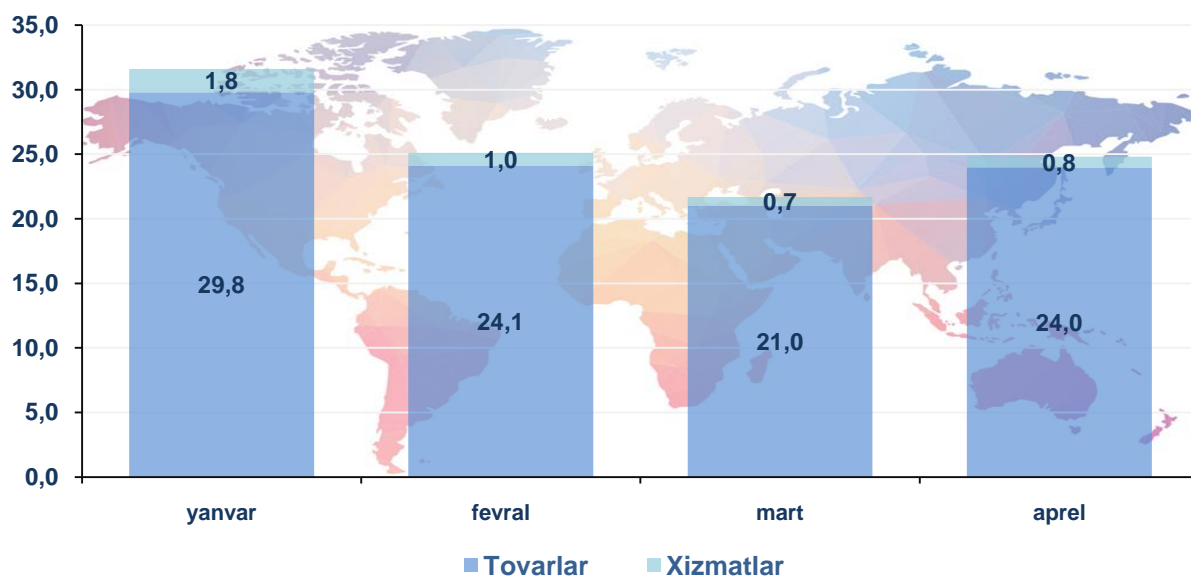

Xizmatlar importi hajmi 4,3 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 4,1 %ini tashkil etdi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 42,3 %ga o'sdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi boshqa ish yuzasidagi xizmatlar (82,5 %) hamda texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari (10,1 %)dan iborat bo'ldi.

2019 yil yanvar-aprelda tovarlar va xizmatlar importi dinamikasi

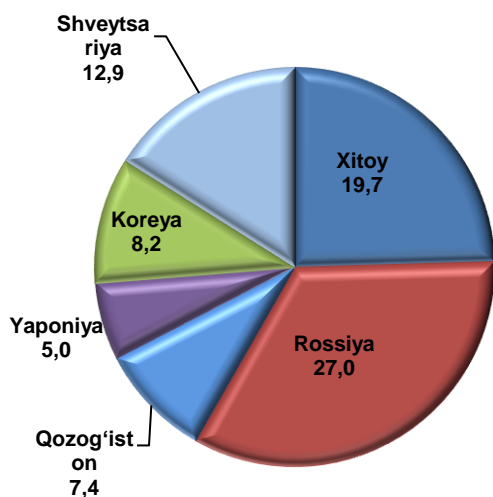
(oylar kesimida, mln. AQSh dollari)

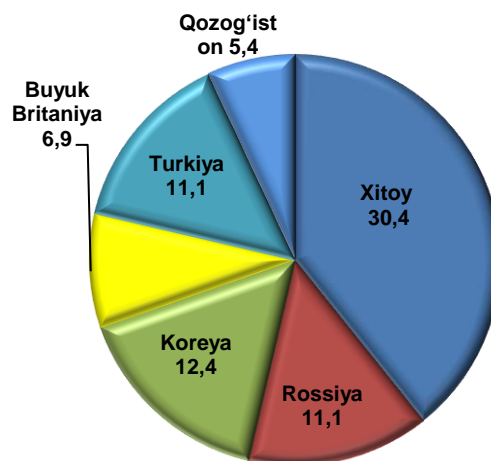
Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019 yilning o'tgan davri mobaynida respublikaga import qilinayotgan tovar va xizmatlar aprel oyida, mart oyiga nisbatan 3,1 mln. AQSh dollarga ko'p import qilingan bo'lib, shundan tovarlar 3,0 mln. AQSh dollarga va xizmatlar 0,1 mln. AQSh dollarga ko'p import qilingan.

Respublika importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi (yanvar-aprel)

2018 yil

2019 yil

2019 yilning yanvar-aprel oylarida respublikaga 40 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 6 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Koreya Respublikasi, Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, Buyuk Britaniya va Qozog'iston hamkor davlatlaridan jami import hajmi 79,7 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 77,3 %ini tashkil qiladi.

Yuqorida qayd etib o'tilganidek, import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashina va asbob-uskunalar, kimyo mahsulotlari va buyumlari hamda oziq-ovqat mahsulotlari asosan qaysi davlatlardan respublikamizga olib kirilayotganligini quyidagi sxemalardan ko'rish mumkin.

Mashina va usbob-uskunalar import qilingan asosiy hamkor davlatlar

DAVLAT NOMI	XITOIY	BUYUK BRITANIYA	TURKIYA	KOREYA RESPUBLIKASI	VIETNAM
mln. AQSH doll.	29,7	6,6	6,1	3,5	3,4
O'tgan yilga nisbatan, %	2,4 b	12,0 b	2,9 b	8,7 b	2,9 b
Ulushi, %	47,8	10,7	9,9	5,6	5,5

Kimyo mahsulotlari va buyumlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar

DAVLAT NOMI	KOREYA RESPUBLIKASI	POLSHA	ROSSIYA	ERON	TURKIYA
mln. AQSH doll.	5,0	1,1	0,9	0,7	0,6
O'tgan yilga nisbatan, %	171,5	7,0 b	112,4	2,3 b	3,0 b
Ulushi, %	47,0	10,0	8,9	6,4	5,4

Oziq-ovqat mahsulotlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar

DAVLAT NOMI	QOZOG'ISTON	ROSSIYA	TURKMANISTON	XITOIY
mln. AQSH doll.	4,5	1,4	0,3	0,2
O'tgan yilga nisbatan, %	188,3	8,6 b	-	122,0 b
Ulushi, %	69,0	22,1	4,7	3,1

Yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi
Tel.:71-230-82-06**